

**REGULI PENTRU EVALUAREA TITLURILOR FINANCIARE
DIN PORTOFOLIILE ENTITĂȚILOR ADMINISTRATE DE SAI MUNTENIA INVEST SA
CSCAN – R01
valabile începând cu 28 februarie 2020**

SCOP

Prezentul document descrie regulile folosite la evaluarea titlurilor financiare din portofoliul entităților administrate de MI pentru raportări conform reglementărilor A.S.F.

DOMENIU DE APLICARE

Prezentele reguli vor fi folosite de către Compartimentul Strategie și Calcul Activ Net la evaluarea titlurilor financiare din portofoliul entităților administrate de MI.

DEFINIȚII ȘI ABREVIERI

MI	S.A.I. MUNTENIA INVEST S.A.
CSCAN	Compartiment Strategie și Calcul Activ Net
CAOIPA	Compartiment Analiză Oportunități Investiționale și Plasare Active
CASS	Compartiment Administrare Situații Speciale
CFC	Compartiment Financiar-Contabil

LEGISLAȚIA INCIDENTĂ

- Legea 74/2015 privind administratorii de fonduri de investiții alternative.
- Regulamentul delegat (UE) nr. 231/2013 de completare a Directivei 2011/61/UE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește derogările, condițiile generale de operare, depozitarii, efectul de levier, transparența și supravegherea.
- Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 32/2012 privind organismele de plasament colectiv în valori mobiliare și societățile de administrare a investițiilor precum și pentru modificarea și completarea Legii. 297/2004 privind piața de capital.
- Regulament nr. 9/2014 privind autorizarea și funcționarea societăților de administrare a investițiilor, a organismelor de plasament colectiv în valori mobiliare și a depozitarilor organismelor de plasament colectiv în valori mobiliare, cu modificările și completările ulterioare.
- Regulament nr. 10/2015 privind administrarea fondurilor de investiții alternative.

FUNCȚIA DE EVALUARE ȘI SCOPUL EVALUĂRII

Conform reglementărilor legale incidente, procesul de evaluare poate fi exercitat de:

- a. evaluator(i) intern(i);
- b. un evaluator extern; acesta va fi o persoană juridică sau fizică, ce deține calitatea de membru al Asociației Naționale a Evaluatorilor Autorizați din România, cu specializarea evaluării de întreprinderi sau a unei alte organizații internaționale recunoscute de ANEVAR, cu o specializare echivalentă. Evaluatorul va fi independent de entitatea care solicită evaluarea și / sau societatea ce face obiectul evaluării și de orice altă persoană care are legături strânse cu aceasta.

Funcția de evaluare pentru titlurile financiare din portofoliile entităților administrate de MI se realizează la nivel intern sau, de către un evaluator extern membru corporativ/titular ANEVAR.MI se asigură că funcția de evaluare se realizează cu respectarea următoarelor reguli:

- evaluarea titlurilor financiare din portofoliile entităților administrate este independentă din punct de vedere funcțional de administrarea portofoliului și de politica de remunerare; în acest sens vor fi implementate și respectate următoarele reguli:
 - în structura organizatorică a MI există un compartiment specializat pentru activitatea de evaluare a activelor (fișa de atribuții include doar activități specifice procesului de evaluare);

- compartimentul este ierarhic și funcțional independent de celelalte compartimente operative responsabile cu administrarea portofoliilor entităților administrate;
 - personalul implicat în procesul de evaluare își desfășoară activitatea, din punct de vedere logistic, în locații care limitează exercitarea de către orice altă persoană a unei influențe inadecvate asupra modului în care o persoană din cadrul compartimentului desfășoară activități de evaluare;
- persoanele desemnate din cadrul compartimentului la nivelul căruia se realizează funcția de evaluare au pregătirea profesională necesară desfășurării unei astfel de activități;
 - sunt asigurate măsurile necesare care să garanteze limitarea conflictelor de interese și prevenirea influenței nejustificate asupra personalului implicat în procesul de evaluare.

În situația în care MI va delega funcția de evaluare către un **evaluator extern**, delegarea se va face cu respectarea prevederilor legislative în vigoare, specifice unei astfel de situații.

EVALUAREA TITLURILOR FINANCIARE CONFORM REGULILOR DE EVALUARE PREVĂZUTE ÎN REGLEMENTĂRILE EMISE DE CĂTRE AUTORITATEA DE SUPRAVEGHERE FINANCIARĂ

Titlurile financiare din portofoliile entităților administrate de către MI vor fi evaluate după cum urmează:

1. Instrumentele financiare admise la tranzacționare și tranzacționate în ultimele 30 de zile de tranzacționare (zile lucrătoare) pe o piață reglementată sau în cadrul altor sisteme de tranzacționare decât piețele reglementate, dintr-un stat membru, inclusiv în cadrul unui sistem alternativ de tranzacționare din România, precum și cele admise la cota oficială a unei burse sau unui sistem alternativ de tranzacționare dintr-un stat terț sunt evaluate astfel:
 - 1.1. acțiunile și orice alte titluri negociabile care dau dreptul de a achiziționa respectivele valori mobiliare prin subscriere sau schimb se evaluează astfel:
 - 1.1.1. la prețul de închidere al secțiunii de piață considerată piață principală, aferent zilei pentru care se efectuează calculul, în cazul acțiunilor admise la tranzacționare pe respectiva piață reglementată din statul membru/bursa din statul nemembru, sau
 - 1.1.2. la prețul de referință aferent zilei pentru care se efectuează calculul, în cazul acțiunilor tranzacționate în cadrul altor sisteme de tranzacționare decât piețele reglementate, inclusiv în cadrul altor sisteme alternative de tranzacționare, furnizat de către operatorul respectivului sistem de tranzacționare pentru fiecare dintre segmentele respectivului sistem. Prețul utilizat ca preț de referință se calculează în baza activității de tranzacționare din data zilei pentru care se efectuează calculul activului, utilizat ca reper în deschiderea ședinței de tranzacționare din ziua următoare;
 - 1.2. instrumentele financiare cu venit fix sunt evaluate astfel:
 - 1.2.1. la prețul de închidere al secțiunii de piață considerată piață principală, aferent zilei pentru care se efectuează calculul, în cazul instrumentelor financiare cu venit fix admise la tranzacționare pe respectiva piață reglementată din statul membru/bursa din statul nemembru sau la prețul de referință aferent zilei pentru care se efectuează calculul, în cazul acțiunilor tranzacționate în cadrul altor sisteme de tranzacționare decât piețele reglementate, inclusiv în cadrul altor sisteme alternative de tranzacționare, furnizat de către operatorul respectivului sistem de tranzacționare pentru fiecare dintre segmentele respectivului sistem. Prețul utilizat ca preț de referință se calculează în baza activității de tranzacționare din data zilei pentru care se efectuează calculul activului, utilizat ca reper în deschiderea ședinței de tranzacționare din ziua următoare;
sau
 - 1.2.2. prin metoda bazată pe recunoașterea zilnică a dobânzii și amortizarea discountului/primei aferente perioadei scurse de la data efectuării plasamentului;
 - 1.3. instrumentele pieței monetare, similar prevederilor pct. 1.2.2,
 - 1.4. titlurile de participare emise de O.P.C., similar prevederilor pct. 1.1.;
 - 1.5. produsele structurate vor fi evaluate la prețul de referință (aferent unei emisiuni individuale de produse structurate, respectiv unei ședințe de tranzacționare) calculat de operatorul de piață pe care se tranzacționează respectivele instrumente, după cum urmează:
 - 1.5.1. media aritmetică, calculată pe baza celei mai bune cotații de cumpărare (ask) și a celei mai bune cotații de vânzare (bid) introduse/administrate de către furnizorul/furnizorii de lichiditate sau de către market maker/market makeri, după caz, existente în piață după încheierea ședinței curente de tranzacționare, în situația în care au existat cotații ale furnizorului/furnizorilor de lichiditate sau ale market makerului/market makerilor, iar simbolul a fost disponibil la tranzacționare. Valoarea respectivă se rotunjește la cei mai apropiați pas de preț corespunzător simbolului respectiv;
 - 1.5.2. prețul de închidere înregistrat în piața principală a simbolului în ședința de tranzacționare curentă dacă acesta a fost disponibil la tranzacționare, în situația în care nu există cotații disponibile ale furnizorului de lichiditate/furnizorilor de lichiditate sau ale market

makerului/market makerilor, conform pct. 1.5.1 și au fost înregistrate tranzacții în ședința de tranzacționare respectivă;

1.5.3. cel mai recent preț de referință al simbolului (prețul de referință rămâne nemodificat), în situația în care sunt îndeplinite cumulativ următoarele cerințe:

1.5.3.1. nu au fost înregistrate tranzacții în cea mai recentă ședință de tranzacționare în care simbolul respectiv a fost disponibil la tranzacționare;

1.5.3.2. nu au existat cotații ale furnizorului/furnizorilor de lichiditate sau ale market makerului/market makerilor, după caz, la încheierea celei mai recente ședințe de tranzacționare în care simbolul respectiv a fost disponibil la tranzacționare.

În completarea regulilor de evaluare specificate pentru tipurile de titluri financiare menționate la pct. 1.1-1.5 se va ține seama de următoarele reguli cu caracter general:

- a) Instrumentele financiare menționate pct. 1.1-1.5 admise la tranzacționare pe mai multe piețe reglementate și/sau în cadrul mai multor sisteme de tranzacționare, altele decât piețele reglementate, dintr-un stat membru, inclusiv sistemele alternative de tranzacționare din România, tranzacționate în ultimele 30 de zile de tranzacționare (zile lucrătoare), se evaluează la prețul de închidere al secțiunii de piață considerate piață principală sau la prețul de referință furnizat în cadrul sistemelor alternative având cel mai mare grad de lichiditate și frecvență a tranzacționării aceluși instrument financiar determinată pe baza volumului și a numărului de tranzacții înregistrate în anul calendaristic anterior.
- b) În cazul în care instrumentele financiare menționate la pct.1-5 sunt admise și pe burse sau sisteme alternative de tranzacționare dintr-un stat terț, se va avea în vedere prețul pieței cu cel mai mare grad de lichiditate și frecvență a tranzacționării.
- c) În cazul instrumentelor financiare admise la tranzacționare exclusiv pe mai multe burse și/sau sisteme alternative de tranzacționare din state terțe, acestea vor fi evaluate la prețul de închidere al bursei sau la prețul de referință furnizat în cadrul sistemelor alternative având cel mai mare grad de lichiditate și frecvență a tranzacționării aceluși instrument financiar determinat pe baza volumului și a numărului tranzacțiilor înregistrate în ultimele 365 de zile, aferent zilei pentru care se efectuează calculul. Calculul se efectuează cu o frecvență anuală, la începutul fiecărui an calendaristic.

Datele folosite pentru evaluarea titlurilor financiare specificate la pct. 1 sunt introduse în sistem după cum urmează:

- Informațiile privind tranzacțiile cu titluri financiare se introduc în sistem conform procedurii CIE-P02;
 - Informațiile privind prețurile de piață se introduc în sistem conform procedurii CSCAN-P01.1;
 - Informațiile privind hotărârile A.G.A. care influențează numărul de titluri financiare din portofoliul entităților administrate (ex. diminuări de capital social cu reducerea numărului de acțiuni) se introduc în sistem conform procedurii CAOIPA-P01;
 - Informațiile relevante privind instrumentele financiare cu venit fix sunt introduse în sistem conform procedurii CAOIPA-P02.
2. Instrumentele financiare neadmise la tranzacționare pe o piață reglementată sau în cadrul altor sisteme de tranzacționare decât piețele reglementate, inclusiv sistemele alternative de tranzacționare din România, dintr-un stat membru sau terț vor fi evaluate astfel:
- 2.1. În cazul în care un F.I.A. administrat de către MI deține peste 33% din capitalul social al unui emitent neadmis la tranzacționare pe o piață reglementată sau în cadrul altor sisteme de tranzacționare decât piețele reglementate, evaluarea valorii titlurilor financiare emise de respectivul emitent se va face prin aplicarea unor metode de evaluare conforme cu Standardele Internaționale de Evaluare (conforme principiului valorii juste)
 - 2.2. În cazul în care un F.I.A. administrat de către MI deține mai puțin de 33% din capitalul social al unui emitent neadmis la tranzacționare pe o piață reglementată sau în cadrul altor sisteme de tranzacționare decât piețele reglementate, evaluarea valorii titlurilor financiare emise de respectivul emitent se va face conform uneia dintre metodele aplicabile descrise în modelele de evaluare ale participațiilor deținute de entitățile administrate de MI așa cum acestea au fost revizuite și aprobate de către Consiliul de administrație al MI.

- 2.3. instrumentele financiare cu venit fix se vor evalua prin metoda bazată pe recunoașterea zilnică a dobânzii și amortizarea discountului/primei aferente perioadei scurse de la data efectuării plasamentului;
- 2.4. instrumentele pieței monetare vor fi evaluate prin metoda bazată pe recunoașterea zilnică a dobânzii și amortizarea discountului/primei aferente perioadei scurse de la data efectuării plasamentului;
- 2.5. titlurile de participare emise de O.P.C. vor fi evaluate la ultima valoare unitară a activului net calculată și publicată de administratorul acestora sau publicată de firme private recunoscute internațional (de exemplu, Bloomberg, Reuters).

Datele folosite pentru evaluarea titlurilor financiare specificate la pct. 2 sunt introduse în sistem după cum urmează:

- Informațiile privind tranzacțiile cu titluri financiare netranzaționate se introduc în sistem conform procedurii CIE-P03;
 - Informațiile necesare pentru evaluarea titlurilor financiare specificate la pct. 2.1. din prezenta procedură se introduc în sistem conform procedurii CAOIPA-P03;
 - Informațiile privind hotărârile A.G.A. care influențează numărul de titluri financiare din portofoliul entităților administrate (ex. diminuări de capital social cu reducerea numărului de acțiuni) se introduc în sistem conform procedurii CAOIPA-P01;
 - Informațiile relevante privind instrumentele financiare cu venit fix sunt introduse în sistem conform procedurii CAOIPA-P02.
3. Instrumentele financiare admise la tranzaționare pe o piață reglementată, în cadrul unui sistem alternativ sau în cadrul altor sisteme decât piețele reglementate, dintr-un stat membru, inclusiv în cadrul unui sistem alternativ de tranzaționare din România, precum și cele admise la cota oficială a unei burse sau unui sistem alternativ de tranzaționare dintr-un stat terț, dar netranzaționate în ultimele 30 de zile de tranzaționare (zile lucrătoare), vor fi evaluate, începând cu a 31-a zi de netranzaționare astfel:
 - 3.1. acțiunile și orice alte titluri negociabile care dau dreptul de a achiziționa respectivele valori mobiliare prin subscriere sau schimb se evaluează prin metodele specificate la pct. 2.1 respectiv 2.2. din prezenta procedură;
 - 3.2. instrumentele financiare cu venit fix și instrumentele pieței monetare vor fi evaluate conform metodei specificată la pct. 2.3.; recunoașterea zilnică a dobânzii și amortizarea discountului/primei aferente se vor face pornind de la acel nivel de preț începând cu data modificării metodei de evaluare.

Instrumentele financiare menționate la 3.1 și 3.2., emise de aceeași entitate, dar achiziționate în tranșe diferite, se vor evalua folosind aceeași metodă de evaluare pentru același tip de titlu și emitent.

Datele folosite pentru evaluarea titlurilor financiare specificate la pct. 3 sunt introduse în sistem conform procedurilor menționate la pct. 1 și 2 din prezentele reguli.

4. Deținerile din conturile curente se evaluează prin luarea în considerare a soldului disponibil la data pentru care se efectuează calculul. Sumele existente în conturile curente ale entităților administrate deschise la instituțiile de credit care se află în procedura de faliment vor fi incluse în activul net la valoarea zero.

Datele folosite pentru evaluarea conturilor curente specificate la pct. 4 sunt introduse în sistem conform procedurii CFC-P01.

Înregistrarea în sistem a informațiilor privind declanșarea procedurii de faliment la emitenții ale căror titluri financiare sunt în portofoliul entităților administrate de către MI se face conform procedurii CASS-P01.

5. Depozitele bancare și certificatele de depozit sunt evaluate folosind metoda bazată pe recunoașterea zilnică a dobânzii aferente perioadei scurse de la data efectuării plasamentului.

Datele folosite pentru evaluarea conturilor curente specificate la pct. 5 sunt introduse în sistem conform procedurii CFC-P01.

6. Depozitele cu plata dobânzii în avans, indiferent de durata depozitului, se evaluează la valoarea sumei inițiale constituite ca depozit pe toată perioada depozitului.

7. În cazul în care pentru depozitele prevăzute la pct. 5 s-au efectuat încasări de dobândă înainte de scadență, sumele astfel încasate sunt deduse din valoarea calculată.

Datele folosite pentru evaluarea depozitelor specificate la pct. 6 sunt introduse în sistem conform procedurii CAOIPA - P02.

8. Instrumentele pieței monetare de tipul efectelor de comerț sunt evaluate similar cu modul de calcul al instrumentelor financiare cu venit fix, menționat la pct. 1.2.2.

Datele folosite pentru evaluarea instrumentelor pieței monetare specificate la pct. 8 sunt introduse în sistem conform procedurii CAOIPA - P02.

9. Acțiunile emise de societăți admise la tranzacționare pe o piață reglementată sau în cadrul altor sisteme de tranzacționare decât piețele reglementate, dar netranzacționate în ultimele 30 de zile de tranzacționare, în legătură cu care A.S.F. sau o altă autoritate competentă a hotărât deschiderea procedurii de redresare financiară prin administrare specială, vor fi evaluate conform metodelor precizate la pct. 2.1. respectiv 2.2. din prezenta procedură

Datele folosite pentru evaluarea titlurilor financiare specificate la pct. 9 sunt introduse în sistem conform procedurilor menționate la pct. 1 și 2 din prezentele reguli.

10. Acțiunile suspendate de la tranzacționare pentru o perioadă de cel puțin 30 de zile de tranzacționare (zile lucrătoare), ca urmare a deciziei operatorului de piață sau de sistem în vederea aducerii la cunoștința investitorilor de informații care pot conduce la modificări ale prețului acțiunilor emitentului, vor fi evaluate după cum urmează:

- 10.1. la prețul mediu ponderat aferent ultimelor 30 de zile de tranzacționare (zile lucrătoare), calculat până la data apariției unui asemenea eveniment ca medie aritmetică a prețurilor medii ponderate din fiecare din ultimele 30 de zile de tranzacționare, sau

- 10.2. la valoarea determinată prin utilizarea metodelor specificate la pct. 2.1 respectiv 2.2 din prezenta procedură.

- 10.3. în cazul în care suspendarea de la tranzacționare are loc în timpul ședinței de tranzacționare, pentru calculul valorii activului zilei respective, acțiunile sunt evaluate la prețul de închidere/de referință, după caz, urmând ca în scopul numărării celor 30 de zile de tranzacționare (zile lucrătoare), prima zi să fie considerată următoarea zi lucrătoare ulterioară suspendării. În cazul în care suspendarea are loc chiar de la debutul ședinței de tranzacționare, prima zi este considerată ziua suspendării. În cazul în care prețurile medii ponderate din fiecare din ultimele 30 de zile de tranzacționare nu sunt disponibile pentru calcularea mediei aritmetice, MI utilizează pentru determinarea prețului acțiunilor suspendate exclusiv valoarea determinată prin utilizarea unor metode de evaluare conforme standardelor internaționale de evaluare (în care este utilizat principiul valorii juste).

Datele folosite pentru evaluarea acțiunilor aflate în situația specificată la pct. 10 sunt introduse în sistem conform procedurilor menționate la pct. 1 și 2 din prezentele reguli.

11. Acțiunile neadmise la tranzacționare, inclusiv cele emise de instituții de credit sau admise la tranzacționare și netranzacționate în ultimele 30 de zile de tranzacționare (zile lucrătoare), ale căror situații financiare nu sunt obținute în termen de 90 de zile de la datele legale de depunere, sunt incluse în activ astfel:

- 11.1. la valoarea zero, sau

- 11.2. la valoarea determinată prin utilizarea metodelor specificate la pct. 2.1 respectiv 2.2 din prezenta procedură;

În cazul acțiunilor admise la tranzacționare și netranzacționate în ultimele 30 de zile de tranzacționare (zile lucrătoare), precum și în cazul acțiunilor netranzacționate, se va avea în vedere ca metodele indicate la pct. 11.1 și 11.2 să fie aplicate doar în condițiile în care pe site-ul web al pieței reglementate, al sistemului alternativ de tranzacționare, al Ministerului Finanțelor Publice sau al emitentului nu sunt disponibile raportări financiare trimestriale/semestriale în baza cărora ar putea fi stabilită valoarea respectivelor acțiuni. În scopul numărării celor 30 de zile de netranzacționare, se va considera că prima zi de netranzacționare este prima zi lucrătoare în care respectiva acțiune nu a mai înregistrat tranzacții.

Datele folosite pentru evaluarea acțiunilor aflate în situația specificată la pct. 11 sunt introduse în sistem conform procedurilor menționate la pct. 1 și 2 din prezentele reguli și a procedurii CSCAN-P01.

12. Acțiunile societăților reglementate de Legea nr. 31/1990 aflate în procedura de insolvență sau reorganizare sunt incluse în activul net al entităților administrate la valoare zero

Evaluarea la valoare zero a titlurilor financiare emise de către societățile aflate în situația menționată la pct. 12. se va face de la data la care anunțul a fost făcut public pe site-ul web al pieței reglementate, sistemului alternativ de tranzacționare pe care se tranzacționează sau de la data publicării anunțului în Buletinul Insolvenței.

Înregistrarea în sistem a informațiilor privind evaluarea titlurilor financiare emise de societățile comerciale aflate în insolvență/reorganizare se face conform procedurii CASS-P01.

13. Acțiunile societăților reglementate de Legea nr. 31/1990 aflate în procedura de lichidare judiciară sau în alte forme de lichidare și ale celor aflate în încetare temporară sau definitivă de activitate sunt incluse în activul net al entităților administrate la valoarea zero, de la data la care anunțul a fost făcut public pe site-ul web al pieței reglementate, al sistemului alternativ de tranzacționare pe care se tranzacționează sau de la data publicării anunțului în Buletinul procedurilor de insolvență sau de la data înregistrării la Registrul Comerțului (în cazul situațiilor de încetare temporară sau definitivă de activitate), oricare dintre condiții intervine prima.

Înregistrarea în sistem a informațiilor privind evaluarea titlurilor financiare menționate la pct. 13 din prezentele reguli se face conform procedurii CASS-P01.

14. Acțiunile societăților aflate în procedura de insolvență sau reorganizare, care au fost readmise la tranzacționare pe o piață reglementată sau sistem alternativ de tranzacționare ca urmare a emiterii unei hotărâri judecătorești definitive privind confirmarea de către judecătorul-sindic desemnat a planului de reorganizare a respectivului emitent și a confirmării din partea emitentului/operatorului de piață sau de sistem privind neatacarea cu recurs a sentinței privind confirmarea planului de reorganizare, evaluarea respectivelor acțiuni se va face astfel:

14.1. în cazul în care au fost înregistrate tranzacții în perioada dintre data readmiterii la tranzacționare și data pentru care se calculează activul net al entității administrate, acțiunile vor fi evaluate folosind metoda menționată la pct. 1.1.

14.2. în caz contrar, acțiunile vor fi evaluate conform metodei prevăzute la pct. 2.1. respectiv 2.2 până la data înregistrării unui preț de referință disponibil.

Datele folosite pentru evaluarea acțiunilor specificate la pct. 14 sunt introduse în sistem conform procedurilor menționate la pct. 1 și 2 din prezentele reguli și a procedurii CASS-P01.

15. Acțiunile societăților reglementate de Legea nr. 31/1990 sau de legislația aplicabilă din state membre sau state terțe din portofoliul entităților administrate neadmise la tranzacționare sau admise la tranzacționare pe o piață reglementată, în cadrul unui sistem alternativ sau în cadrul altor sisteme de tranzacționare, dintr-un stat membru, inclusiv în cadrul unui sistem alternativ de tranzacționare din România, precum și cele admise la cota oficială a unei burse ori a unui sistem alternativ de tranzacționare dintr-un stat terț, dar netranzacționate în ultimele 30 de zile de tranzacționare (zile lucrătoare), cu valori negative ale capitalului propriu, sunt incluse în calculul activului net la valoarea zero.

16. În cazul în care o societate admisă la tranzacționare pe o piață reglementată/sistem alternativ de tranzacționare, care are valoarea capitalurilor proprii negativă, este netranzacționată pe o perioadă mai mare de 30 de zile de tranzacționare, iar această perioadă coincide cu perioada de suspendare de la tranzacționare a acțiunii respective, atunci acțiunea respectivă este evaluată în portofoliul entităților administrate la valoarea zero.

Datele folosite pentru evaluarea acțiunilor specificate la pct. 16 sunt introduse în sistem conform procedurilor menționate la pct. 1 și 2 și a procedurii CASS-P01.

17. În situația divizării/consolidării valorii nominale a unor acțiuni admise la tranzacționare pe o piață reglementată sau în cadrul altor sisteme de tranzacționare decât piețele reglementate, acțiunile rezultate prin divizare se evaluează, începând cu ex-date și până la data introducerii la tranzacționare a acestora, prin împărțirea prețului anterior divizării la coeficientul de divizare, respectiv prin înmulțirea cu coeficientul de consolidare.

18. În cazul operațiunilor de diminuare de capital social prin reducerea numărului de acțiuni ale unor societăți admise la tranzacționare pe o piață reglementată sau în cadrul altor sisteme de tranzacționare decât piețele reglementate, începând cu ex-date și până la data introducerii la tranzacționare a acestora, acțiunile se evaluează prin împărțirea ultimului preț de piață disponibil anterior operării modificării capitalului social la coeficientul de diminuare a capitalului social.

Datele folosite pentru evaluarea acțiunilor specificate la pct. 17 și 18 sunt introduse în sistem conform procedurilor menționate la pct. 1 și 2 din prezentele reguli.

19. Dividendele, precum și acțiunile distribuite fără contraprestație în bani rezultate în urma participării la majorările de capital sunt înregistrate în activul entităților administrate în prima zi în care investitorii care cumpără acțiunile nu mai beneficiază de dividend sau în prima zi în care investitorii care cumpără acțiunile nu mai pot participa la majorarea de capital.

În cazul în care, din lipsă de informații, înregistrarea în activ a dividendelor aferente deținerii de acțiuni listate pe piețe externe nu se poate realiza în conformitate cu prevederile pct. 19, contravaloarea dividendelor respective trebuie înregistrată în activ la data la care M.I. sau depozitarul entităților administrate intră în posesia informațiilor privind data ex-dividend pentru titlurile din portofoliul acestora, fapt dovedit pe baza unor documente/extrase/publicații.

Dividendele distribuite de societăți neadmise la tranzacționare în cadrul unui loc de tranzacționare dintr-un stat membru sau unei burse dintr-un stat terț se înregistrează în evidențele contabile ale societăților de investiții de tip închis cu titlu de creanțe în baza hotărârilor A.G.A. de aprobare a bilanțului respectivei societăți.

Dividendele distribuite de societățile neadmise la tranzacționare în cadrul unui loc de tranzacționare dintr-un stat membru sau unei burse dintr-un stat terț sunt înregistrate în activul entităților administrate la data încasării acestora.

Datele privind dividendele cuvenite entităților administrate și acțiunile distribuite fără contraprestație în bani rezultate în urma participării entităților administrate la majorările de capital sunt introduse în sistem conform procedurii CAOIPA - P01.

Datele folosite pentru evaluarea acțiunilor specificate la pct. 19 sunt introduse în sistem conform procedurilor menționate la pct. 1 din prezentele reguli completate cu procedura CFC-P01 (înregistrare încasare dividende).

20. În cazul majorărilor de capital social ce presupun o contraprestație în bani din partea investitorilor, fără emiterea de drepturi de preferință, M.I. va lua în calcul valoarea acțiunilor cuvenite acestora și suma datorată pentru acțiunile nou emise doar dacă M.I. decide ca entitățile/una din entitățile pe care le administrează să participe la majorarea de capital social a emitentului. Valoarea acțiunilor cuvenite determinată conform prezentelor reguli și suma datorată ca urmare a participării la majorarea capitalului social sunt înregistrate în activul entităților/entității administrate după cum urmează:

20.1. începând cu prima zi în care investitorii care cumpără acțiunile nu mai pot participa la majorarea de capital, în situația în care prețul de piață este mai mare decât prețul de subscriere

20.2. la data plății efective a acțiunilor subscrise la majorarea de capital social, în situația în care prețul de piață este mai mic decât prețul de subscriere.

În situația în care operațiunea de majorare de capital social cu contraprestație în bani din partea investitorilor nu este dusă la îndeplinire în termenul legal stabilit de Legea nr. 31/1990 de la data adoptării deciziei A.G.A., MI va exclude din portofoliul entităților administrate acțiunile subscrise și va înregistra sumele plătite aferente majorării de capital neoperate pe poziția «Alte active - Sume de încasat». MI va utiliza toate demersurile legale pentru recuperarea contraprestației în bani achitate emitentului pentru acțiunile care nu au mai fost subscrise din motive obiective imputabile acestuia.

21. În cazul majorărilor de capital social ce presupun o contraprestație în bani din partea investitorilor, cu emiterea de drepturi de preferință, acțiunile cuvenite sunt înregistrate în activul entităților administrate cu respectarea următoarelor reguli:

21.1. Data la care sunt înregistrate acțiunile cuvenite este data plății efective a acțiunilor subscrise la majorarea de capital social;

- 21.2. Până la momentul admiterii la tranzacționare, acțiunile subscrise de către entitățile administrate în cadrul unei oferte publice inițiale de vânzare de acțiuni sunt considerate "valori mobiliare nou-emise" și sunt evaluate pe baza prețului de achiziție a acțiunilor subscrise în cadrul ofertei publice. Această modalitate de înregistrare și evaluare a acțiunilor respective subscrise de entitățile administrate se menține până la data efectuării primei tranzacții bursiere;
- 21.3. În cazul în care admiterea la tranzacționare a respectivelor acțiuni nu se realizează în termen de maximum 12 luni de la data inițierii perioadei de derulare a ofertei, acțiunile indicate la pct. 21.2. vor fi evaluate similar acțiunilor neadmise la tranzacționare, conform metodelor precizate la pct. 2.1. respectiv pct. 2.2. din prezenta procedură
- 21.4. În cazul în care oferta publică de valori mobiliare indicată la pct. 21.2. implică emiterea de drepturi de alocare tranzacționabile, drepturile de alocare care revin entităților administrate, care au subscris și plătit integral acțiuni în cadrul ofertei indicate la pct. 21.2., respectiv în cadrul perioadei de exercitare a dreptului de preferință, sunt evaluate astfel:
- 21.4.1. între data emiterii și data eventualei admiteri la tranzacționare a drepturilor de alocare pe baza prețului de achiziție al acțiunilor subscrise în cadrul ofertei publice;
- 21.4.2. între data eventualei admiteri la tranzacționare a drepturilor de alocare și data efectivă a admiterii la tranzacționare a acțiunilor, pe baza evaluării respectivelor drepturi de alocare conform regulii menționate la pct. 1.1.
- 21.5. În cazul în care entitățile administrate care au subscris și plătit integral acțiuni în cadrul ofertei indicate la pct. 21.2 dețin acțiuni ale respectivului emitent dobândite anterior derulării ofertei publice și admiterii la tranzacționare a respectivelor acțiuni, acestea sunt evaluate astfel:
- 21.5.1. între data emiterii și data eventualei admiteri la tranzacționare a drepturilor de alocare, conform metodelor precizate la 2.1. respectiv la pct. 2.2. din prezenta procedură;
- 21.5.2. între data eventualei admiteri la tranzacționare a drepturilor de alocare și data efectivă a admiterii la tranzacționare a acțiunilor, pe baza evaluării respectivelor drepturi de alocare conform metodelor precizate la pct. 1.1.
- 21.6. Drepturile de alocare prevăzute la pct. 21.4. vor fi prezentate în cadrul formularelor de raportare ale entităților administrate astfel:
- 21.6.1. până la momentul admiterii la tranzacționare, în cadrul secțiunilor aferente deținerilor de alte valori mobiliare și instrumente ale pieței monetare neadmise la tranzacționare;
- 21.6.2. de la momentul admiterii la tranzacționare și până la momentul emisiunii acțiunilor subscrise în oferta publică, în cadrul secțiunilor aferente deținerilor de alte valori mobiliare asimilate acțiunilor și instrumente ale pieței monetare admise sau tranzacționate.
22. Obligațiunile nou-emise care cuprind un angajament de listare sunt evaluate până la data admiterii la tranzacționare conform regulilor prevăzute la pct. 2.3.
23. Acțiunile societăților neadmise la tranzacționare rezultate din majorări de capital social fără contraprestație în bani se înregistrează în activul entităților administrate de la data operării majorării de capital social la O.N.R.C., în baza unor înscrisuri doveditoare furnizate de către societate, prin care se certifică noua valoare a capitalurilor proprii corespondente noului capital social.
24. Acțiunile societăților neadmise la tranzacționare rezultate din majorările de capital social cu contraprestație în bani se vor evalua astfel:
- 24.1. până la data operării majorării de capital social la O.N.R.C., la valoarea subscrisă;
- 24.2. de la data operării majorării de capital social la O.N.R.C., similar prevederilor de la pct. 2.2., coroborate cu prevederile de la pct. 11, 12, și 13.
25. Evaluarea acțiunilor deținute de entitățile administrate ca urmare a participării la majorarea de capital social fără contraprestație în bani, precum și a celor cu contraprestație în bani înregistrate în activ conform prevederilor de la pct. 18 se realizează la prețul de închidere al secțiunii de piață considerate piață principală sau la prețul de referință furnizat în cadrul altor sisteme decât piețele reglementate, inclusiv în cadrul sistemelor alternative de tranzacționare de către Operatorul respectivului sistem de tranzacționare, aferent zilei pentru care se efectuează calculul.

Suma datorată ca urmare a participării la majorarea capitalului social cu contraprestație în bani înregistrată în activ se evaluează la valoarea de subscriere. În situația în care A.S.F. nu aprobă prospectul aferent emisiunii de noi acțiuni hotărâte de către A.G.E.A. a unui emitent, acțiunile nou-emise înregistrate anterior în activul entității administrate conform prevederilor prezentelor reguli sunt eliminate din activul entității administrate.

26. Drepturi de preferință

- 26.1. În cazul în care majorarea de capital se realizează cu emiterea de drepturi de preferință, acestea vor fi înregistrate în activul entității administrate în prima zi în care investitorii care cumpără acțiunile nu mai pot participa la majorarea de capital.
- 26.2. Până la momentul primei zile de tranzacționare, evaluarea drepturilor de preferință se realizează la valoarea teoretică. Valoarea teoretică a dreptului de preferință se calculează conform formulei:

$$\begin{aligned} & \text{Valoarea teoretică a dreptului de preferință} = \\ = & (\text{prețul de piață al acțiunilor vechi} - \text{prețul de subscriere de acțiuni noi pe baza drepturilor de preferință}) * \\ & * [\text{număr de acțiuni noi} / (\text{număr de acțiuni vechi} + \text{număr de acțiuni noi})] / \\ & / [\text{număr de acțiuni vechi} / \text{număr de drepturi de preferință emise}] \end{aligned}$$

unde

prețul de piață al acțiunilor vechi este prețul evaluat conform pct. 1.1, din ultima zi în care cei care cumpără acțiuni au dreptul de a participa la majorarea de capital

- 26.3. Ulterior admiterii la tranzacționare, drepturile de preferință vor fi evaluate la prețul evaluat conform pct. 1.1. din ziua pentru care se efectuează calculul. În cazul în care nu se vor înregistra tranzacții, se va menține evaluarea la valoarea teoretică.
- 26.4. Ulterior perioadei de tranzacționare a drepturilor de preferință și până la momentul exercitării acestora, drepturile de preferință vor fi evaluate la ultimul preț de închidere din perioada de tranzacționare și evidențiate în cadrul unei poziții distincte "Dividende sau alte drepturi de încasat".
- 26.5. La momentul exercitării drepturilor de preferință, vor fi înregistrate în mod corespunzător în activul entităților administrate acțiunile cuvenite.

27. Dividendele și acțiunile distribuite fără contraprestație în bani

- 27.1. Dividendele și acțiunile distribuite fără contraprestație în bani, precum și cele distribuite cu contraprestație în bani și sumele cuvenite entităților administrate se evidențiază în cadrul unei poziții distincte "Dividende sau alte drepturi de încasat" în cadrul activelor entităților administrate.
- 27.2. În situația în care dividendele și acțiunile distribuite fără contraprestație în bani nu sunt plătite/alocate în termenul legal/termenul stabilit în hotărârea A.G.A., acestea vor fi incluse în activ la valoarea zero. Dacă termenul legal/stabilit în hotărârea A.G.A. de plată/de alocare a dividendelor cade într-o zi nelucrătoare, acesta se prelungește până la sfârșitul primei zile lucrătoare.

28. În situația în care principalul și cupoanele aferente instrumentelor cu venit fix nu sunt plătite în termen de 10 zile lucrătoare de la termenul prevăzut în prospectul de emisiune, acestea vor fi incluse în activ la valoarea zero. În monitorizarea numărului de 10 zile lucrătoare, calendarul care se va lua în considerare este calendarul aferent țării de domiciliu al instrumentelor cu venit fix, în situația în care pot exista diferențe între zilele lucrătoare din România și zilele lucrătoare aferente altor state. Dacă termenul-limită de plată coincide cu o zi nelucrătoare, acesta se prelungește automat până la sfârșitul primei zile lucrătoare.

29. Pentru instrumentele financiare cu venit fix neadmise la tranzacționare în cadrul unei piețe reglementate sau al unui sistem alternativ de tranzacționare, aflate în portofoliul entităților administrate., în scop prudential, în situația în care MI constată, conform situațiilor financiare periodice ale emitentului acestor instrumente, că există un risc semnificativ ca acesta să nu își îndeplinească obligațiile de plată aferente cupoanelor periodice și principalului, MI realizează ajustări graduale de valoare ale expunerii pe respectivul instrument, în baza unei analize interne sau a unui raport de evaluare întocmit de un evaluator

autorizat. Respectivetele aplicări de ajustări de valoare se notifică A.S.F. odată cu declanșarea aplicării acestei proceduri.

Deprecierea valorii instrumentelor financiare cu venit fix se aplică și în situația în care se constată întârzieri la plata ale cupoanelor, modificări ale datei de plată, ulterior ajungerii la scadență a acestora, precum și modificări în privința datei scadenței.

MI. va publica în raportul semestrial și anual de activitate transmis A.S.F. în baza prevederilor din Regulamentelor ASF incidente informații complete cu privire la fundamentarea, cauzele care au determinat ajustarea de valoare, precum și detalierea metodologiei utilizate de ajustare graduală de valoare pentru activele financiare din portofoliul entităților administrate.

În cazul în care, ulterior aplicării ajustării de valoare, emitentul de instrumente financiare cu venit fix neadmise la tranzacționare în cadrul unei piețe reglementate sau unui sistem alternativ de tranzacționare nu își îndeplinește efectiv obligația de plată aferentă cupoanelor periodice și principalului, atunci acestea vor fi incluse în activ la valoarea zero.

În cazul în care, ulterior includerii în activul entitatilor administrate, la valoarea zero în conformitate cu prevederile aliniatului de mai sus, emitentul de instrumente financiare cu venit fix neadmise la tranzacționare în cadrul unei piețe reglementate sau unui sistem alternativ de tranzacționare își îndeplinește toate obligațiile restante de plată aferente documentelor de ofertă, atunci respectivele instrumente sunt reevaluate în activul entitatilor administrate. în conformitate cu prevederile prezentelor reguli.

30. Operațiunile de piață monetară, respectiv cumpărări/ vânzări reversibile de active eligibile pentru tranzacționare (repo/ reverse repo), se evidențiază în portofoliul entităților administrate astfel:
 - 30.1. cumpărările reversibile în cadrul cărora entitățile administrate cumpără active eligibile pentru tranzacționare, cu angajamentul ferm al contrapărții de a răscumpăra respectivele active la o dată ulterioară și la un preț stabilit la data încheierii tranzacției, sunt evaluate prin recunoașterea zilnică a creanței care se adaugă la valoarea de achiziție;
 - 30.2. vânzările reversibile în cadrul cărora entitățile administrate vând active eligibile pentru tranzacționare nu sunt permise
31. În cazul operațiunilor de diminuare de capital social al unei societăți, ale cărei acțiuni sunt admise la tranzacționare în cadrul unei piețe reglementate sau în cadrul unui sistem alternativ de tranzacționare, fără distribuție de sume de bani, ca urmare a reducerii numărului de acțiuni, în activul entităților administrate începând cu ex-date va fi reflectat noul număr de acțiuni diminuat, iar evaluarea se va realiza conform prevederilor prezentelor reguli. În situația în care A.S.F. nu aprobă operațiunea de diminuare a capitalului social, sumele înregistrate anterior în activul entităților administrate conform prevederilor prezentelor reguli vor fi eliminate din activul entităților administrate începând cu data actului individual de respingere.
32. Înregistrarea în activele entităților administrate a disponibilităților rezultate ca urmare a distribuirii către acționari de sume de bani cu prilejul operațiunilor de diminuare de capital social prin reducerea valorii nominale a acțiunii sau ca urmare a reducerii numărului de acțiuni și a distribuirii către acționarii existenți la data de înregistrare a unei sume de bani corespunzătoare reducerii valorii nominale sau numărului de acțiuni aprobate prin Hotărârea A.G.A., se realizează în aceeași manieră cu cea utilizată pentru înregistrarea dividendelor distribuite către acționari, prevăzută la pct. 27, respectiv reflectarea în activul entităților administrate a sumelor de încasat ca urmare a diminuării capitalului social în cadrul poziției "Dividende și alte drepturi de încasat", în contrapartidă cu reducerea numărului de acțiuni aferente diminuării de capital social.
33. MI înregistrează instrumentele financiare din portofoliile entităților administrate începând cu data efectuării tranzacției.

EVALUAREA TITLURILOR FINANCIARE PE BAZA PRINCIPIULUI VALORII JUSTE ÎN CONFORMITATE CU STANDARDELOR INTERNAȚIONALE DE EVALUARE În situațiile prevăzute la punctul 2.1., din prezenta procedură, unde sunt necesare estimări a valorii titlurilor financiare pe baza principiului valorii juste conform Standardelor Internaționale de Evaluare, MI va apela la un evaluator extern, membru ANEVAR.

Abordările în evaluare pe baza principiului valorii juste sunt cele definite de Standardele Internaționale de Evaluare și sunt fundamentate pe principiile economice ale prețului de echilibru, anticipării beneficiilor sau substituției, respectiv:

- abordarea prin piață - oferă o indicație asupra valorii prin compararea activului subiect cu activele identice sau similare, ale căror prețuri se cunosc;
- abordarea prin venit - oferă o indicație asupra valorii prin convertirea fluxurilor de numerar viitoare într-o singură valoare curentă a capitalului;
- abordarea prin cost (active) - oferă o indicație asupra valorii prin utilizarea principiului economic conform căruia un cumpărător nu va plăti mai mult pentru un activ decât costul necesar obținerii unui activ cu aceeași utilitate, fie prin cumpărare, fie prin construire.

În cadrul fiecărei abordări există o serie de metode de evaluare, ce reprezintă tehnici sau modele specifice a căror selecție și utilizare în procesul de evaluare este determinată de caracteristicile activului, disponibilitatea, credibilitatea și relevanța datelor și informațiilor, precum și de raționamentul profesional al evaluatorului extern. Datele și / sau informațiile se vor obține din surse independente, în toate cazurile în care acest lucru este posibil și oportun.

De asemenea, în cadrul procesului de evaluare realizat de evaluatorul extern, vor fi respectate cerințele de etică/conduită profesională referitoare la prudență, diligență profesională, precum și principiul imparțialității, independenței și competenței. Pentru asigurarea unui caracter cât mai rezonabil al fiecărei valori estimate, pentru titlurile financiare aflate în portofoliile entităților administrate de către MI, conținutul rapoartelor de evaluare va fi verificat de către CSCAN.

DESCRIEREA PROCESULUI DE EVALUARE AL TITLURILOR FINANCIARE

Conducerea MI va nominaliza, pentru fiecare entitate în parte, salariații din cadrul CSCAN ce vor fi responsabili cu evaluarea titlurilor financiare din portofoliile acestora și vor stabili regulile ce vor governa aceste activități.

Periodicitatea întocmirii unei evaluări pentru activele financiare din portofoliile entităților administrate de către MI va fi stabilită pentru fiecare entitate administrată și pentru fiecare tip de activ, cu respectarea prevederilor legislației în vigoare și prevederilor documentelor fiecărei entități. Identificarea activelor financiare din cadrul portofoliului entităților administrate de către MI pentru care se derulează procesul de evaluare se face pe baza datelor și informațiilor corespunzătoare datei evaluării, așa cum sunt acestea înregistrate în aplicația/aplicațiile privind gestiunea titlurilor financiare pentru fiecare din entitățile administrate.

Pe baza datelor și informațiilor disponibile la data evaluării, se stabilesc principalele caracteristici pentru fiecare din activele financiare din portofoliile entităților administrate și, în funcție de acestea, se selectează metoda de evaluare aplicabilă și se stabilesc datele de intrare necesare în procesul de evaluare.

Selectarea metodei de evaluare utilizate depinde de specificul deținerii, de relevanța și credibilitatea informațiilor disponibile, precum și de raționamentul profesional. Metodologia de evaluare se bazează pe tehnici și modele specifice categoriilor de active financiare deținute.

La evaluarea titlurilor financiare din portofoliile entităților administrate de către MI vor fi folosite regulile specificate în cuprinsul reglementărilor interne ale MI.

Datele de intrare utilizate în procesul de evaluare au la bază informații credibile, obținute din surse independente, ori de câte ori este posibil

Soluționarea diferențelor sau a altor probleme apărute în procesul de evaluare are în vedere măsuri privind identificarea, semnalarea, rezolvarea diferențelor / neconcordanțelor apărute și analiza / eliminarea cauzelor care au condus la apariția problemelor.

În situația calculării greșite a valorii activului net având drept cauză valorile juste, se va proceda la identificarea și semnalarea diferențelor / neconcordanțelor către conducerea MI, la rezolvarea cu prioritate a diferențelor / neconcordanțelor din cadrul procesului de evaluare, la comunicarea valorilor corectate, precum și la analiza / eliminarea cauzelor care au condus la apariția respectivelor probleme.

Rezultatele procesului de evaluare se concretizează într-un document ce se supune aprobării directorilor împuterniciți cu conducerea efectivă a MI. Totodată, rezultatele evaluării pentru activele din portofoliul unei

entități administrate de către MI nu vor fi făcute publice fără ca acestea să fie certificate de către Depozitarul acesteia.

FRECVENȚA EVALUĂRII

Periodicitatea întocmirii unei evaluări pentru activele financiare din portofoliile entităților administrate de către MI va fi stabilită pentru fiecare entitate și pentru fiecare tip de activ cu respectarea prevederilor legislației în vigoare și a prevederilor din documentele fiecărei entități.

EVALUATORI EXTERNI

În situațiile în care sunt necesare estimări ale valorii titlurilor financiare pe baza principiului valorii juste conform Standardelor Internaționale de Evaluare, MI va apela la serviciile unor evaluatori externi membri ANEVAR. Rapoartele de evaluare pentru activele financiare aflate în portofoliile entităților administrate de către MI vor fi întocmite de evaluatori externi numiți prin hotărârea Consiliului de Administrație.

Activitatea de evaluare se va desfășura în baza unui contract cadru de prestări servicii încheiat între evaluatorul extern (persoană juridică membru corporativ ANEVAR sau fizică independentă, membru titular ANEVAR), în calitate de furnizor de servicii și M.I. Evaluatorul extern furnizează, la cerere, garanții profesionale care să demonstreze capacitatea acestuia de a-și îndeplini funcția de evaluare. Evaluatorul extern furnizează respectivele garanții profesionale în formă scrisă.

Garanțiile profesionale trebuie să conțină dovezi ale calificării și capacității evaluatorului extern de a efectua evaluarea într-o manieră corespunzătoare și independentă. În acest sens, evaluatorul extern trebuie să facă dovada că îndeplinește următorul set de cerințe minime obligatorii:

- a) să dispună de personal calificat și de resurse tehnice suficiente;
- b) să-și desfășoare activitatea pe baza unor proceduri adecvate care să asigure o evaluare corectă și independentă;
- c) să dispună de cunoștințe care să ofere o înțelegere adecvată a strategiei de investiții a entităților administrate de către MI și a activelor pe care evaluatorul extern este desemnat să le evalueze;
- d) să aibă o reputație suficient de bună și o experiență suficientă în materie de evaluare;
- e) să aibă acreditările necesare conform reglementărilor legale în vigoare și totodată, să indice clar reglementările sau normele de conduită profesională pe care trebuie să le respecte.

Anterior semnării unui contract de servicii, persoana responsabilă din cadrul CSCAN va analiza dacă evaluatorul extern îndeplinește cerințele minime prezentate mai sus. De asemenea, persoana responsabilă din cadrul CSCAN va transmite în scris solicitarea de evaluare și va face toate demersurile necesare a programa evaluarea activelor financiare.

Documentele necesare realizării raportului de evaluare vor fi puse la dispoziția evaluatorului de către MI, astfel ca în posesia evaluatorului să existe același set de documente care se află și în posesia MI. Evaluatorul trebuie să elaboreze și să prezinte MI lista cu documentele și informațiile necesare evaluării.

În momentul în care evaluarea este finalizată, evaluatorul va furniza MI un exemplar original din raportul de evaluare atât în format electronic, cât și pe suport de hârtie.

Structura de bază și conținutul raportului de evaluare trebuie să fie conforme cu Standardele Internaționale de Evaluare, valabile la data raportului de evaluare.

Persoana responsabilă din cadrul CSCAN se va asigura ca metodologiile de evaluare sunt aplicate în mod consecvent și sunt formalizate integral în rapoartele de evaluare.

RESPONSABILITĂȚI

Elaborarea modelelor de evaluare se realizează de către personalul desemnat din cadrul CSCAN.

Validarea modelelor de evaluare este asigurată de salariații ai MI, care au atribuții în acest sens.. Aceștia nu pot fi selectați dintre salariații compartimentelor ce au ca atribuții evaluarea activelor din portofoliile entităților administrate de MI, trebuie să aibă suficiente cunoștințe de specialitate.

Realizarea evaluării este efectuată de către persoanele desemnate din cadrul CSCAN, care obțin, verifică, prelucrează documente, date / informații necesare și aplică procedurii și metodologiile descrise în cadrul acestora.

Verificarea aplicării procedurii este efectuată de către persoanele ce coordonează activitatea CSCAN.

Certificarea rezultatelor procesului de evaluare se realizează, pentru fiecare entitate în parte, de către Depozitarul acesteia.

EVALUAREA, VERIFICAREA ȘI REVIZUIREA POLITICII ȘI PROCEDURII DE EVALUARE

Evaluarea politicii și a procedurii aferente acesteia va lua în considerare cel puțin următoarele aspecte și elemente:

- competența și independența personalului care efectuează evaluarea activelor, nivelul de pregătire profesională;
- corelarea între strategiile specifice de investiții în vigoare pentru fiecare din entitățile administrate de către MI;
- verificarea corectitudinii selectării sursei de informații și a metodologiilor utilizate în procesul de evaluare (verificările vor fi efectuate anterior utilizării și accesării unor surse noi de date prin prisma credibilității, relevanței și independenței, adaptarea metodologiilor în funcție de scopul evaluării, aplicarea unor modele validate și aprobate);
- analiza diferențelor sau a altor probleme apărute în procesul de evaluare și identificarea de măsuri care să conducă diminuarea probabilității apariției altor probleme similare;
- verificarea corecțiilor privind ajustările referitoare la dimensiunea și lichiditatea pozițiilor și corelarea acestora cu condițiile de piață și cu alte informații relevante ori de câte ori obținerea acestora este posibilă;

Revizuirea politicii și procedurii de evaluare se va realiza cu o periodicitate anuală în primele 60 de zile calendaristice ale anului. Revizuirii parțiale ale politicii și procedurii de evaluare vor fi realizate înainte ca oricare din entitățile administrate de către MI să se angajeze într-o nouă strategie de investiții sau investească într-un nou tip de activ care nu face obiectul politicii de evaluare actuale.

Procesul de revizuire al politicii și procedurii de evaluare va avea în vedere următoarele aspecte:

- noi tipuri de active în care entitățile administrate de către MI intenționează să investească;
- modificări / actualizări ale Standardelor Internaționale de Evaluare, ale legislației, ce nu mai sunt în concordanță cu regulile în vigoare;
- evenimente ce ar putea avea impact asupra procesului și / sau modelelor de evaluare utilizate, fapt ce ar conduce la un risc de evaluare necorespunzător al titlurilor financiare aflate în portofoliul entităților administrate de către MI;
- rezultatele/concluziile verificărilor periodice realizate cu scopul determinării caracterului rezonabil al fiecărei valori estimate pentru titlurile financiare aflate în portofoliile entităților administrate de către MI. Caracterul rezonabil este evaluat în funcție de existența unui grad adecvat de obiectivitate.

În vederea eliminării sau diminuării pe cât posibil al riscului de evaluare necorespunzătoare al titlurilor financiare aflate în portofoliile entităților administrate, MI se asigură, la fiecare dată de raportare, că niciuna din condițiile de mai jos nu sunt îndeplinite:

- a. evaluarea se bazează pe prețurile provenite de la o singură contrapartidă sau de la un singur broker;
- b. evaluarea se bazează pe cotații bursiere nelichide;
- c. evaluarea este influențată de părți care au legături cu MI;

- d. evaluarea este influențată de alte entități care pot avea un interes financiar în entitățile administrate;
- e. evaluarea se bazează pe prețuri furnizate de contrapartidă care este inițiatorul instrumentului, în special dacă inițiatorul finanțează și poziția entităților administrate pe instrumentul respectiv;
- f. evaluarea este influențată de una sau mai multe persoane din cadrul MI.

Totodată, în vederea asigurării unui caracter cât mai rezonabil al fiecărei valori estimate pentru titlurile financiare aflate în portofoliul entităților administrate, MI va realiza, periodic, verificări care vor include cel puțin următoarele aspecte:

- verificarea valorilor printr-o comparație între prețurile provenite de la contrapartide și între nivelurile prețurilor în timp;
- validarea valorilor prin compararea prețurilor realizate cu valorile contabile recente;
- examinarea reputației, a coerenței și a calității sursei de evaluare;
- o comparație cu valori generate de o parte terță;
- o examinare și o formalizare a derogărilor;
- evidențierea și cercetarea diferențelor care par neobișnuite sau care variază în funcție de nivelul de referință stabilit pentru tipul de activ în cauză;
- identificarea prețurilor caduce și a parametrilor implicați;
- o comparație cu prețurile oricăror active conexe sau cu acoperirea acestora;
- o analiză a datelor de intrare utilizate pentru formarea prețurilor pe baza unui model, în special a celor la care prețul obținut prin model prezintă o sensibilitate semnificativă.

Recomandările de modificare a politicii, procedurii și / sau metodologiilor rezultate în urma procesului de revizuire și / sau aplicare a acestora, se vor transmite C.A. al MI, care va analiza și, dacă va fi cazul, va aproba orice modificare a documentației.

Funcția de administrare a riscului revizuieste și, dacă este necesar, oferă asistență adecvată privind politica și procedura adoptate pentru evaluarea activelor.

DISPOZIȚII FINALE

În situația apariției sau identificării vreunui conflict de interese în activitatea de evaluare a titlurilor financiare aflate în portofoliile entităților administrate de către MI vor fi aplicate prevederile “Procedurii privind identificarea și gestionarea conflictelor de interese”.

Ori de câte ori situația o va impune, prezenta procedură va fi modificată și completată în raport de dinamica activității curente a MI, de dimensiunea și obiectul de activitate al societății. Forma revizuită a procedurii va fi înaintată spre aprobarea C.A.

Modele de evaluare ale participațiilor deținute de entitățile administrate de SAI Muntenia Invest S.A.

Definiții și abrevieri

MI : SAI Muntenia Invest S.A.

CSCAN: Compartiment Strategie și Calcul Activ Net

CASS : Compartimentul Administrare Situații Speciale

CFC: Compartiment Financiar-Contabil

CAOIPA: Compartimentul Analiza Oportunități Investitionale și Plasare Active

SII : Sistem Informatic Integrat

DLOM : Discount pentru lipsa de lichiditate (Discount for lack of marketability)

DLOC : Discount pentru lipsa de control (Discount for lack of control)

Valoare justă: este prețul care ar fi încasat pentru vânzarea unei activ sau plătit pentru transferul unei datorii într-o tranzacție reglementată între participanții de pe piață, la data evaluării.

I. Model de evaluare prin multiplicatori de piață (comparații de piață)

Metoda prin comparații de piață se bazează pe un proces logic în care valoarea justă se obține prin analiza tranzacțiilor cu întreprinderi similare și relevante, compararea acestor întreprinderi cu întreprinderea evaluată și, în final, estimarea valorii participației evaluate prin utilizarea unor chei de conversie (multiplicatori).

Valoarea participației subiect se va estima cu ajutorul comparației prețurilor acțiunilor unor societăți similare ce sunt tranzacționate pe piețe de capital. Indicatorii de tranzacționare a acestor acțiuni vor fi aplicați performanțelor financiare ale societății subiect pentru a estima valoarea justă a acțiunilor acestei societăți.

Mecanismul metodei solicită persoanei desemnate din compartimentul CSCAN să utilizeze prețurile și indicatorii de piață alături de alți factori, cum ar fi: profitul, fluxurile de numerar, valoarea contabilă a capitalurilor proprii etc., să rețină indicatori (multiplicatori) de piață, iar ulterior, să aplice ajustări corespunzătoare diferențelor între întreprinderile listate și cele nelistate (dimensiune, lichiditate etc.).

Trebuie precizat că valoarea obținută poate să nu fie exact egală cu prețurile de tranzacționare ale acțiunilor evaluate (ultimul preț sau prețul mediu) pentru că reprezintă o opinie logică a persoanei desemnate din cadrul CSCAN și nu comportamentul participanților de piață.

În acest proces se vor parcurge următoarele etape:

1. Prezentarea societății subiect

În cadrul modelului de evaluare, se va prezenta o scurtă descriere a societății subiect, urmărind următoarele elemente, dar fără a se limita la acestea:

- Date de identificare ale societății (CUI, cod registru comerțului, sediu etc.),
- Date privind acționariatul societății (acționari, număr de acțiuni, valoare nominală acțiune, capital social etc.),
- Deținerea entităților administrate în societatea subiect,
- O scurtă descriere a societății și evenimentele relevante ce au avut loc în decursul exercițiului financiar, dacă este cazul.

2. Informații financiare

Se vor prezenta bilanțul și contul de profit sau pierdere ale societății subiect, sub formă simplificată, pe o perioadă relevantă de timp (minim 3 ani).

Se va face descrierea principalelor evenimente ce au dus la modificarea indicatorilor din bilanț și cont de profit sau pierdere și se vor calcula indicatori relevanți ce reflectă starea societății subiect.

3. Alegerea multiplicatorilor

În alegerea multiplicatorului/multiplicatorilor relevanți se vor avea în vedere cel puțin următoarele:

- tipul întreprinderii subiect,
- ramura în care operează întreprinderea subiect,
- poziția întreprinderii subiect pe curba de viață,
- creșterea așteptată, etc.

Se va avea în vedere că multiplicatorul/multiplicatorii aleși vor fi calculați pentru ultimele 12 luni de la data evaluării (trailing 12 months-TTM).

4. Identificarea întreprinderilor similare și relevante

Este necesar a se selecta acele întreprinderi ale căror parametri economico-financiarți sunt publici sau accesibili în mod rezonabil. Sursa de informații de unde vor fi culese întreprinderile comparabile va fi baza de date Bloomberg.

Elemente de comparație

Elementele de comparație reprezintă acele caracteristici ale întreprinderii subiect, care stau la baza diferențelor între prețurile de tranzacționare. Acestea trebuie să fie coerente și comparabile, cerințele referitoare la acestea fiind următoarele, dar fără a se limita la acestea:

- Acestea trebuie să furnizeze informații pertinente și de substanță pentru valoarea întreprinderii,
- Modalitatea de calcul să fie exactă și uniformă,
- Prețurile tranzacțiilor trebuie să fie valabile la data evaluării,
- Dacă este necesar, se vor realiza ajustări pentru comparabilitatea acestora,

Criterii de comparație

Condiția esențială pentru aplicarea acestei metode este asigurarea unei baze de comparație corespunzătoare. Criteriile de comparație, în funcție de care se rețin întreprinderile pentru a asigura cerințele de “similaritate” și “relevanță” sunt, dar fără a se limita la acestea:

- Domeniul de activitate: întreprinderile comparabile trebuie să acționeze în același domeniu de activitate și să se afle sub influența aceluiași variabile economice.
- Caracteristicile cantitative: întreprinderile reținute ca bază de comparație vor avea, în principiu, mărimi similare cu cele ale întreprinderii subiect (mărimea capitalurilor proprii, cifra de afaceri etc.). Se va avea în vedere că se vor folosi acele companii pentru care marja indicatorului relevant pe baza căruia se calculează multiplicatorul/multiplicatorii este cuprinsă într-un interval ales de persoana desemnată din cadrul CSCAN, în funcție de marja indicatorului societății subiect.
- Caracteristici calitative: întreprinderile comparabile trebuie să aibă parametrii calitativi (tehnici, economico-financiarți etc.) apropiați de ai întreprinderii subiect.

În vederea alegerii regiunii în care se situează societățile comparabile, se va alege în primă fază Europa de Est. În cazul în care nu se vor regăsi societăți comparabile cu cea subiect, sau numărul acestora este insuficient, se va mări plaja de comparabile și cu cele situate în Europa de Vest.

5. Calculul unei valori pentru fiecare multiplicator utilizat

Deoarece vor fi selectate mai multe societăți comparabile, se vor obține mai multe niveluri ale aceluiași multiplicator. Din această cauză va fi necesar să fie stabilit un singur nivel al multiplicatorului / multiplicatorilor utilizat / utilizați, ce va reflecta cheia valorii estimate.

Alegerea unui nivel adecvat al multiplicatorului de piață presupune parcurgerea unor pași, dintre care, dar fără a se limita la aceștia:

- Utilizarea aceleiași definiții a multiplicatorului,
- Utilizarea aceleiași perioade de calculare a multiplicatorilor de piață,
- Ajustarea datelor atipice, dacă este cazul,
- Calculul multiplicatorilor sintetici.

Pentru determinarea multiplicatorului / multiplicatorilor sintetici se va folosi valoarea mediană.

6. Aplicarea de discounturi pentru determinarea valorii juste a acțiunilor întreprinderii subiect

În cazul în care societatea subiect este neadmisă la tranzacționare pe o piață reglementată sau în cadrul altor sisteme de tranzacționare decât piețele reglementate, inclusiv sistemele alternative de tranzacționare din România, dintr-un stat membru sau terț, asupra multiplicatorului selectat se va aplica un discount pentru lipsa de lichiditate. Astfel, valoarea DLOM va fi preluată din studiul Stout Restricted Stock Study Companion Guide, publicat cel mai recent în raport cu data evaluării, aferent domeniului de activitate al întreprinderii subiect

În situația în care societatea subiect este admisă la tranzacționare pe o piață reglementată sau în cadrul altor sisteme de tranzacționare decât piețele reglementate, dintr-un stat membru, inclusiv în cadrul unui sistem alternativ de tranzacționare din România, precum și cele admise la cota oficială a unei burse sau unui sistem alternativ de tranzacționare dintr-un stat terț, dar piața pe care se tranzacționează acțiunile nu poate fi considerată o piață activă, conform procedurii VALJUST, se va aplica un discount pentru lipsa de lichiditate egal cu 50% din valoarea discountului selectat din studiul Stout Restricted Stock Study Companion Guide, publicat cel mai recent în raport cu data evaluării aferent domeniului de activitate al întreprinderii subiect.

7. Obținerea valorii juste a acțiunilor întreprinderii subiect

Prin aplicarea multiplicatorului la parametrul economic corespunzător al întreprinderii subiect și, dacă este cazul, aplicarea unui discount pentru lipsa de lichiditate, se va determina valoarea justă a acțiunilor întreprinderii, valoare ce va fi utilizată de către CFC pentru efectuarea înregistrărilor contabile corespunzătoare.

Ipotezele utilizate în cadrul modelului prezentat anterior, dar fără a se limita la acestea, sunt următoarele:

- Modelul se aplică în premisa continuării activității societății subiect,
- Se presupune că activele / pasivele societății subiect se conformează tuturor reglementărilor legale în vigoare,
- Se presupune că societatea subiect se conformează restricțiilor din zonă, deține toate licențele, autorizațiile și certificatele necesare funcționării și acestea vor putea fi reactualizate în viitor, dacă va fi necesar,
- Scopul folosirii acestui model este înregistrarea în contabilitatea entităților administrate a valorii estimate rezultate în urma aplicării modelului,
- Pentru orice alt scop decât cel menționat anterior, dreptul de proprietate evaluat al societății subiect poate avea o valoare diferită,
- Persoana desemnată din cadrul CSCAN nu are nici un interes prezent sau viitor în subiectul evaluării,

În cazul aplicării modelului prezentat mai jos, pot exista anumite limitări, cum ar fi:

- Erorile cauzate de piață pot afecta valoarea estimată prin acest model. Piața poate arăta cazuri de sub sau supraevaluare a valorii acțiunilor societăților subiect (fenomen frecvent în cazul piețelor emergente).
- În funcție de domeniul de activitate al societății subiect, poate exista posibilitatea ca numărul de societăți comparabile să fie insuficient. Acest fenomen poate afecta valoarea estimată a societății subiect.

II. Model activ net/acțiune, corectat cu un discount pentru lipsa de lichiditate și un discount pentru lipsa de control

În calculul activului net/acțiune se vor folosi cele mai recente informații financiare semestriale/anuale, încărcate în SII de către Managerul de Fond din cadrul CAOIPA/CASS responsabil de respectiva societate.

În cazul deținerilor la instituții bancare, va fi folosită cea mai recentă informare lunară cu privire la valoarea capitalurilor proprii.

În acest proces se vor parcurge următoarele etape:

1. Prezentarea societății subiect

În cadrul modelului de evaluare, se va prezenta o scurtă descriere a societății subiect, umărind următoarele elemente, dar fără a se limita la acestea:

- Date de identificare ale societății (CUI, cod registru comerțului, sediu etc.),
- Date privind acționariatul societății (acționari, număr de acțiuni, valoare nominală acțiune, capital social etc.),
- Deținerea entităților administrate în societatea subiect,
- O scurtă descriere a societății și evenimentele relevante ce au avut loc în decursul exercițiului financiar, dacă este cazul.

2. Informații financiare

Se vor prezenta bilanțul și contul de profit sau pierdere ale societății subiect, sub formă simplificată, pe o perioadă relevantă de timp (minim 3 ani).

Se va face descrierea principalelor evenimente ce au dus la modificarea indicatorilor din bilanț și cont de profit sau pierdere și se vor calcula indicatori relevanți ce reflectă starea societății subiect.

3. Calculul valorii de activ net ajustat

Valoarea activului net/ acțiune va fi calculată împărțind valoarea capitalurilor proprii ale societății subiect, folosind cele mai recente informații, la numărul total de acțiuni emise de către societate. La valoarea obținută se vor aplica DLOM și DLOC. DLOM va fi preluat din studiul Stout Restricted Stock Study Companion Guide, iar DLOC va fi calculat în baza informațiilor preluate din studiul Control Premium Study, publicat de compania FactSet. Valoarea discounturilor utilizate va fi cea din cele mai recente studii disponibile, în raport cu data evaluării.

În situația în care societatea subiect este admisă la tranzacționare pe o piață reglementată sau în cadrul altor sisteme de tranzacționare decât piețele reglementate, dintr-un stat membru, inclusiv în cadrul unui sistem alternativ de tranzacționare din România, precum și cele admise la cota oficială a unei burse sau unui sistem alternativ de tranzacționare dintr-un stat terț, dar piața pe care se tranzacționează acțiunile nu poate fi considerată o piață activă, conform procedurii VALJUST, se va aplica un discount pentru lipsa de lichiditate egal cu 50% din valoarea discountului selectat din studiul Stout Restricted Stock Study Companion Guide, publicat cel mai recent în raport cu data evaluării aferent domeniului de activitate al întreprinderii subiect.

Discounturile se vor aplica în mod cumulativ, nu aditiv.

Acest model este bazat exclusiv pe datele din bilanțul contabil al societății subiect. Valoarea contabilă a activelor societății subiect poate fi influențată de practicile contabile ale societății subiect, care pot, de la caz la caz, să nu reflecte valorile juste ale acestora.

Ipotezele care stau la baza întocmirii modelului prezentat anterior, dar fără a se limita la acestea, sunt următoarele:

- Modelul se aplică în premisa continuării activității societății subiect,
- Se presupune că activele societății subiect se conformează tuturor reglementărilor legale în vigoare,
- Se presupune că societatea subiect se conformează restricțiilor din zonă, deține toate licențele, autorizațiile și certificatele necesare funcționării și acestea vor putea fi reactualizate în viitor, dacă va fi necesar,
- Scopul folosirii acestui model este înregistrarea în contabilitatea entităților administrate a valorii estimate rezultate în urma aplicării modelului,
- Pentru orice alt scop decât cel menționat anterior dreptul de proprietate evaluat al societății subiect poate avea o valoare diferită,

- Persoana desemnată din cadrul CSCAN nu are nici un interes prezent sau viitor în subiectul evaluării.

DISPOZIȚII FINALE

Determinarea valorii juste conform modelelor prezentate anterior, în cazul utilizării acestora, se va realiza cel puțin cu o frecvență semestrială și de fiecare dată când există dovezi că ultima valoare determinată nu mai este exactă sau adecvată.